

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 13. grudna 1889.

List 50.

Serce Jezusovo, neugasljiv plamen.

(Spisal profesor Alban Stolz.)

Premišljevanje. Križan biti je bolečina, katere ni še noben človek popolnoma zapopadel, če je ni občutil na lastnem telesu. Vi ste malomarni in hladni, če se vas na to opomni, ker ste že od prve mladosti slišali to besedo in tudi vedno videli sv. razpelo. Strašno, toda resnično je: Marsikak kristjan ima manj sočutja do križanega Zveličarja, kakor če bi videl kako žival živo pribito na drevó. Ljubi Odrešenik tedaj terpi najstrašnejše bolečine za vas ljudi, in vi ljudje ne bote imeli nikakega sočutja, nikake hvaležnosti do njega?

Molitev. Če bi ves svet pozabil tebe, križani Zveličar, jest te ne bom pozabil. Sej strašne so muke, katere občutiš, terpiš za mene. Pekoče žeje si nočeš utolažiti, ker se oziraš na moje grehe. Zasramovanje in zaničevanje prenašáš samo za mene. In vse gorjé mučenega telesa in brezupne duše, katero ti napolnuje sercé, to strašno kupo terpljenja si izpil zame do poslednje kaplje. Večno sem in ti bom hvaležen za vsako kapljico kervi, katero si prelil, za vsako bolečino, ki je navdajala tvoje ude, za vsak vzdih, ki se ti je izvil iz mučenega serca proti nebesom.

Premišljevanje. Križani Jezus je molil: „Oče, odpusti jim; ne vedó, kaj delajo.“ Misli si strašne bolečine, neznanske muke in poleg tega še nečlovečnost, s katero so Gospoda še na križu zasramovali. In misli si, s kakim studom je gledalo njegovo božanstvo toliko pregrešno terdoserčnost! In v najhujšem terpljenji, ko tudi v najdobrotnejšem človeku premine vsa

ljubezen, bilo je Jezusovo serce kot plamen, ki je močnejše mimo vsega, kar morejo početi hudobni ljudje, da bi zadušili ljubezen. Sredi v tej sili, katero so mu besni sovražniki napravili na duši in na telesu, molil je zanje in iskal vzroka, ki bi vsaj nekoliko zmanjšal njihovo hudobijo, oni „ne vedó, kaj delajo.“ O človek, kedaj se ti je zgodilo tako razžaljenje in tako strašna krivica, kakor tvojemu Bogu in Zveličarju? Ali se ne sramuješ, da ti, nevredna stvarica, ceniš za važnejše in hujše, če se tebi kaka malenkost pripeti, kot pa je cenil največjo krivico tvoj Stvarnik in Odrešenik?

Molitev. Resnično, ako bi me vsi ljudje teptali, kakor kak merčes, bilo bi vse to malenkost v primeri s tem, kar se je zgodilo mojemu Odrešeniku. O, kako hudoben sem, da vsako zlo, katero terpi od svojega bližnjega, za tako hudo cenim; ne da bi ga opravičeval, kakor je storil križani Jezus pri najhujših pregrehah, zdi se mi dostikrat vsaka malenkost neodpustljiva krivica! Moj Odrešenik! ozdravi mojo dostikrat napačno natoro. Od sedaj naprej vselej, kedar bom razžaljen ali kedar se bodem spomnil stare razžalitve, bom ozerl se v duhu na tvojo podobo na križu in se zatopil v to premišljevanje, dokler ne postanem miren in ne odpustim v svojem sercu, kdor me bo užalil. In tudi zdaj odpustim vsem onim, ki so mi kedaj v življenju storili kako krivico ali razžaljenje, ali mi jo bodo kedaj storili. Daj jim, o Gospod, vse milosti, katerih potrebujejo, da postanejo popolni kristjani in dosežejo večno zveličanje.

Premišljevanje. In še nekaj se nahaja v prej omenjeni molitvi Gospodovi, kar si dobro vtisni v serce. Tako je, da se lahko ustrašiš

Kaj pristavlja Jezus Odrešenik kot vzrok, zakaj naj Bog Oče odpusti? „Ne vedó, kaj delajo.“ More-li križani Jezus prositi tudi za tebe iz tega vzroka? Oni so bili neverniki, ti pa si kristjan! Ti veš le predobro, kaj da delaš, kedar grešiš, in veš, da s tem svojega Odrešenika na novo križaš.

Molitev. Tvoja molitev za trinoge, o moj ljubi Odrešenik! kaže tako tolažilno, kako neskončna je dobrotnost tvojega serca — toda opravičevanj tvojih sovražnikov, „ker ne vedó, kaj da delajo“, mi napravlja strah. Sej mnogo, mnogo grehov sem storil, za katere meni to opravičevanje ne velja, ker storil sem jih z vednostjo. Zato so moji grehi povikšani takó, da ni opravičenja zanje, razun v brezmejni spridenosti človeške nature: in ni tolažbe in zdravila, razun v neskončnem morju tvoje milosti in tvojega zaslužnja. Ti nočes smerti grešniku, temuč da se spreoberne in živi. Z ozirom na to tvojo besedo upam in prosim, odpusti mi moje grehe!

Če je dobro v peklu biti!

Govorili smo o peklju. Ako je človek cele dni, cele tedne na morji, naključijo se vsakojaki primérlejši in kremliji. Eden potnikov trešči časopis na mizo v kajuti ter zakriči: „Bravo, to je nemška mož-beseda iz polnih pers — s tem sem tudi jest!“

Bili smo pripravljani, da navdušeni pajdaš je pač iznašel kako kulturoborko, kakor oné, ki se je menda pobahal: „v vsem sem z Vami; samo v verskih rečéh ne!“ Napol ironiško ga poprašam: „No, kaj Vas je tako veselo pičilo, ne mara zopet kaki hujsk zoper katoliško Cerkev? Ali pa so celo kacega jezuita obesili?“

„Prosim, poslušajte,“ odgovori in bere iz časnika, ki ga je zopet v roke vzél, te-le besede: „To pravim in spoznam odkritodušno: rajši, veliko rajši sem s starim mojstrom nemške poezije, z Goethe-jem, v peklju, kakor pa z družbo Jezusovo (z jezuiti) v nebesih! Profesor doktor....“ Ime in dan je bilo terdo podpisano, naš pajdaš je bral tudi to.

Po teh nezmérno derzovitih besedah vstane vendar mučna tihota v zelo raznoteri družini.

„To je nemška mož-beseda!“ se poslednjič prederzne bravec ponoviti.

„Prosim, to je terdovratna svojeglavna tema kulturoborskega nemškega učenjaka,“ reče nato neki drugi, in vsi smo se hočeš — nočes zasmeljali, da mu jo je bil tako pošteno zasolil.

Tudi jaz sem bil namenil nekaj reči, pa kapitán, ki je bil tudi pričujoč, je resnobno

segel vmes: „Tudi jaz sem star praktikus in ne tehtam ravno posebno svojih beséd; mislim pa, pri tacih rečéh se vendar ne smé tako govoriti. Sej se vendar ne vé, kako je tam unkraj, in v pekel bi v resnici nihée ne hotel iti.“

„E — jaz bi pa le potegnil za profesorjem,“ zadère se na glas bravec omenjenih preklinjevanjskih besed. „V peklju je imenitna družčina. Tam doli, ako imajo prav jezuiti in njih prijatelji, in sej ti morajo vedeti, tam doli se nahajajo cesarji in kralji, tudi še celo pavelati in škofje; razun teh skor vsi bogatini in obertni ljudje, naj višji desetotisučakarji, oficirji, državniki, pesniki, bankirji, večina osebstva igropevstva in igrokazarjev, poganski filozofi in miselci — no, to so zanimive osebstva, polne duha in bistrumja, tu človeku ne bo dolgočasno, kakor v —.“

Govoričar ni mogel izreči. Moj prijatelj, protestant, kateri je terdno deržal do svoje vere, in jaz, sva po tem krehanji vstala, moj prijatelj je rekel: „Milujem, da ne morem ostati v družbi, v kateri se je tako govorilo. Jaz nočem deležen biti pri izklicevanji pravice Boga vsegamogočnega.“

Odšla sva; tudi kapitan z nama, brezverski klafač je poslednjič ostal osamljen.

Šli smo na verh barke. Bil je lep dan. Indiško morje, katero viharji pogosto tako strašno gibljejo, je bilo gladko kakor zerkalo. Ravno da smo bili na krovu, kar zakliče stražni mornar z jadra: „Barkolom se kaže!“

Ta klic je spravil vse po konci. Res, čez deset minutev smo videli tudi mi drugi natanko s prostimi očmi.

Neizrekljivo žalostno je videti taki polom, barko brez jadril, brez kerme in kermarja, brez mornarjev, ki se slepo po morji sem ter tje podí. To je prav kakor plavajoča mertvaška rakev. In kolika nesreča, serce tergajoče gorjé je s tem v zvezi! Bili smo groze prešinjeni, ko smo se bolj in bolj bližali. Že je prav blizo nas. Večkrat smo zaklicali — ni znamenja, ni odgovora od tam; smert tam gospoduje. Nato odvežejo en čoln, neko število mornarjev, in razun teh še nekteri popotniki, med njimi tudi znani zasramovavec in jaz, stopimo razdjani barki naproti. Kmaló smo na rebrovju, par podgán je zbežalo pred nami, pa ne prenaglo, zverh barke je bilo vse odplovljeno. Stopimo doli v kajuto: nikjer ni človeka, tudi merliča ne. Vse je mertvaško-prazno. Toda sledí strašnega boja so bile vidne in očitne; grozno lomastenje se je moralo tu goditi.

Stopimo poslednjič v veliko sobano na barki. Zaduhli sopár nas obdá. Izhajal je iz zgorej odmašenega žganjskega soda, ki je bil precej pri durih. Okrog po tléh so ležale čepine od kupic in kozarcev, ostanki od jedí; tudi sledí od kerví so bile videti. Zdaj tedaj smo vedeli, pri čem da smo. Mornarji na tergovski ladiji so se bili uperli, so barko oplenili, kapitana naj berž utopili ali sicer umorili in na naj večjem čolnu z ukradenim denarom in tanjšim blagom bežali kje na suho.

Ko smo z grozo ogledovali podobo razdjanja, je eden izmed nas neutegoma zakričal, kazajoč proti zadnjemu kotu v salonu. Pogledam tje, in zapazim sedeti moža s sivo brado in z belimi lasmi, na videz kakor bi spal, obraz je skrit med rokama, ki ste bili naslonjeni na mizo. Poskusim ga berzo zdramiti in ga potrese za pleči, pa ni ga bilo znamnja življenja. Dvigam mu glavo kviško, — bila je merzla in terda. Pa, o strah, kaj vidim! Očí, s kervjó podplute, so šterlele s topim, ukočenim pogledom v moje očí. Obraz njegov, bled, bél, je bil strašno meršav, in iz ust je molel črn stisnjen jezik. Bil je mož mertev!

„Njegova smert je morala biti grozovita,“ je rekel naš mornarski zdravnik, ko ga je nekoliko ogledal, „mož je kar naravnost izstradan in posušen!“

„Izstradan?“ prašam in kažem na to, kar je na okrog. Ali ne leží po tleh natresen suhor, in pa púšice s priravnanim mesom, tu in tam pomešane, še tudi pred njega postavljene? Na mizici, le kake tri čevlje od njega, je stala steklenica čiste vode in ena steklenka z vinom. Kako pod milim nebom je bilo pri tem mogoče izstradati se?

„Pa vendar je tako,“ ponavlja zdravnik, „mož se je počasi izstradal in posušil. Nič drugega kakor le izstradanje je primoglo sicer tako možati in mladostni obraz oveniti in goste lase na glavi tako silno obeliti.“

Toda, kako se je vendar moglo to zgoditi?

Skrivnost se je precej rešila. Zapazili smo pod rokavi njegove mornarske jope svitile jeklene vezí naročne žabice, s čimur je bil na mizo prikovan. Pa še grozovitiši je bil pogled obeh nog tega reveža, ki ste bili tudi z železnimi šinami k tlem priterjeni. Od podgan pa ste bili obrébani daleč gori čez gležnji. Sledí po tléh na okrog pa so prestrahovito hudobijo še bolj pojasnile. Nadzverinski hudodelniki so bili poveljniku — to namreč je bil merlič — pečene svinjine in vroče maščobe polili po nogah, da

bi to podgane privabljal, in té so brezorožnemu možu pri živem telesu noge obžerle!

Pač vekomaj ne bom pozabil prebolečega obličja na taki način počasi terpinčenega in mučenega nesrečnega moža. Grozovinska muka je obrazu vtisnila naravnost strahovito podobo; mislil si je človek, da še sliši bolečinsko vpitje in tuljenje po otetvi, kakor ječanje in stokanje obupnosti, dokončno brezupnost.

„Obraz kakor iz pekla,“ je eden pričujočih zaklical prestrašen.

„Medla podoba muk pogubljenega,“ sem se derznil jaz pristaviti z naglim pogledom na našega bogokletneža, ki je bil bled kakor smert in ni besedice čerlmil.

Miza je bila oškerbana in nagrizená, in voščeno pregrinjalo na nji pojedeno, do kamor ga je preuboga stvar mogla doseči. Njegova leva roka je kazala znamnja njegovih zob, ker skušal je s svojo lastno kervjó utolažiti si žgečo žejo, ki ga je umorila. (Misli si žejo Zveličarjevo na križu!) Obojni členki na rokah so bili črni in otekli od kretanja, da bi se izvil iz neusmiljenih okovov, kateri so mu tako terdovratno zopervali, da ni mogel doseči hrane, ki je bila povsod na okrog raztresena, in hladivne vode, ki mu je bila tako blizo pri rokah.

„Koliko časa je bilo revežu terpeti, dokler ni smert nastopila?“ je poslednjič eden pošeptal.

„Osem do deset dni, po okoliščinah tudi še delj,“ je odgovoril zdravnik resnobno.

„In v peklu“ — reče nekdo nato.... „Vekomaj!“ je bila edina beseda, ki se je na to slišala.

Nobene besede ni bilo več slišati. Naj globokejše pretreseni smo šli od barkolomnice; imela je že tako malo prevotlino in napolnovala se je vedno bolj z vodo. Zamišljeni smo se vernili k naši barki, in naše oko se ni moglo več odverniti od te mračne z grozovito hudobijo oskrunjene barkolomnice, dokler se ni zgubila nam spred očí, pogreznjena v morsko globočino, nad katero so se vode objéle in jo zagernile v groze polno globočino — za vselej! Zmeraj in zmeraj moram zopet misliti na pekel pri tem spominu in na pogubljene, za ktere ni več upanja vekomaj.... pravi popisovalec dalje in še pristavlja:

Od tistih dob sem daleč krožil po svetu in pač marsikterikrat se mi je greh bližal, tik do mene prišel. Ali greh mi je vedno in vselej strašno stal pred očmi, tér sem z milostjo tega strahú pred Božjim kaznovanjem vselej kratki nasladnosti greha rad se odpovedal.

Kaj je bilo z zasmehovavcem o peklju, ne vém. Na tisti morskí vožnji je bil vedno resnoben in je malo govoril; od tistega časa ga nisem več videl. Ako ga ni ozdravil ta nauk, ki je bil najberž zarad njega dán, potem se bojim, da zanj ni več upanja.

Gospod naš Bog nas vse napolnuj z ljubeznijo do Njega, pa tudi z grozo pred večnim pogubljenjem! —

Tako piše „Kathol. Wahrheitsfreund“ v Gradcu 25. nov. 1889. K temu le malo opomb:

Z ozirom na popolnoma satanske hudodelnike vprašamo: Ali je potreben kerščanski nauk mladini. — je-li potrebna „verska šola?“

Z ozirom na strahotni stan ubozega kapitana vprašamo: Ali je še kaka reč na zemlji, ki bi ga bila mogla tolažiti? Zagotavljamo: je; pa samo ena, namreč: vera. Priče so prvi kristjani.

Z ozirom na širokoustnega zasmehovavca: Pregovor pravi: „Na morji se človek uči moliti.“ Omenjeni bogokletnež je še na morji preklinjal, pa le dokler ni zagledal podobe pekla, — potem je obmolknil. Tudi v našem slovstvu, ki se je dolgo časa imenovalo „devisko“ (pač da?!), najdeš kako zasmehovanje te večne resnice, in drugi se izgovarjajo: sej bo nas Bog vse v nebesa vzel!... Bode mar pravični Bog tudi terdovratne hudodelnike v nebesa vzel? Kakošne bi bile te nebesa s takimi ljudmi? Postavimo, da pride angelj z nebes in bi naznanil, da tisti strahoviti tolovaji, o kterih je v tej dogodbi govorjenje, so brez pokore umerli in Bog je vse v nebesa vzel — vprašamo: Ali bi se našel kak mehkužen liberaluh in nečistnik, goljuf, ali tudi tat in baraba, ki bi hotel med take nadzverske tigre v nebesa priti? Ali bi ne rekel vsak: to pa niso nebesa! Toraj le doslednje: „Kdor bo veroval....“ „Nič nečistega ne pojde v Božje kraljestvo.“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

† V Dobu je pretekli ponedeljek, 9. t. m., po dolgem bolehanji, pa kratki bolezni umerl ondotni č. g. župnik Leopold Albrecht. Zjutraj ob šestih, ko je bil že napravljen za sv. mašo, mu je jelo slabo prihajati in cerkvenik ga je spremil nazaj v stanovanje, kjer pa ni mogel več govoriti; vendar je bil še pri zavednosti, ko mu je č. g. kaplan Tom. Potočnik delil zakrament sv. poslednjega olja. Zadel ga je bil mertvud in zvečer tisti dan je zaspal v Gospodu. Blagi ranjki je bil rojen v Idriji 30. vinotoka 1820; posvečen 30. mal. serp. 1844. Bil je odlično pobožen gospod, dobronik človeštva in posebej tudi prijatelj naših ubožnih dijakov. Lep in slovesen

pokop je imel v četrtek 12. t. m. ob 9ih dopoldne. Bog mu obilno plačaj njegova dela in podeli mu večni mir!

† Pri sv. Petru, blizo Maribora je umerl starosta lavantinske škofije prečast. g. častni kanonik in župnik Marko Glazer, star čez 83 lét. Bil je goreč gospod, poseben častivec presv. Serc Jezusa in Marije, kterima na čast je že pred veliko leti bil spisal spodbudno knjižico. Bog mu daj večni mir!

Iz sv. Dežele. Kajfa, 24. nov. 1889. Hvaljeni Jezus, Marija, Jožef! Danes, poslednjo nedeljo sv. cerkvenega leta, Vam poslednjikrat pišem iz svete Dežele. Jedno pismo sem na sv. gori Karmel doveršil in ga Vam poslal; upam, da bode te oboje ob enem prejeli. Sedaj bivam in čakam parobroda v gostišču družbe „Palestina“, to je novo društvo, pred 5 leti ustanovljeno za katolike zvezne nemške države. Mi Avstrijanci nimamo pravice biti sprejeti v gostišču te družbe. Ali dobrotljivi in ljubeznjivi vodja te družbe gostišča v Kajfi, me je milostno sprejel do časa, kadar parobrod doplovi, s kterim naj bi odplovil proti Carigradu. Kam bi se siromašni romar dejal, čakajoč tu parobroda, ako bi ne bilo tega gostišča. Moram priznati, da katoliški prusko-nemški vstavi, gostišča, in vodji so dobri in pravega kerščansko ljubeznjivega duha. To novo katoliško društvo, „Palestina“, ima v Ahenu svoj sedež; društvo dela na svojo roko v sv. Deželi. Ima namen kerščansko katoliško razširjanje sv. vere — zraven pa mnogo sv. zemlje, zapuščenih Kristusovih svetišč v posestvo nakupiti, katoliških nemških družin naseliti, sv. zemljo obdelovati in tako v strašno zapuščeni sv. Deželi dušno in telesno katoliško omiko širiti. Ravno to je pa najbolj potrebno v sv. Deželi. Glejte, velike naselbine templarske protestanške so pri Kajfi, pri Jafi in Jeruzalemu, in se vedno širijo in množijo. Te nemške protestanške naselbine so omočnele, dobro jim ide; zemljo so lepe obdelali, dobro jim rodi in so v blagostanju. Razkolni Rusi se naseljujejo, naj bolj pa judje iz vseh pokrajin zemlje.

Ako bode tako naprej šlo, bode slaba za katoliško stvar v sv. Deželi. Toraj potreba je, da bi se katoliki naseljevali in svete kraje v posest dobivali. Zatoraj se je v zvezni Nemčiji med verlimi ondotnimi katoliki ustanovilo novo društvo „Palestina“ v ta veliko pomenljivi in velekoristni sv. namen. Društvo to je še mlado in slabotno, ipak je mnogo storilo. V Aleksandriji ima šole in sirotišnico; v Jeruzalemu lepo romarnico, šolo, sirotišče in bolnišnico; v Kajfi gostišče in bolnišnico; povsod so učiteljice, strežnice in gospodinje usmiljene sestre družbe sv. Karola Baromeja. V Emavsu je to društvo kupilo velik kos zemlje za gostišče in naselbino; mnogo te zemlje je lepo obdelane; je pa poleg zemljišč frančiškanskih. Naj večji zemljišče je pa to društvo kupilo pri jezeru Genezaret, pri Kafernaum-u; to veliko zemljišče je v ravnici pri jezeru in se razprostira po bližnjih gričkih. Na tem zemljišču so izvirki studentcev „Ain-el-Tabgha“, kateri so celo leto polni dobre vode, toliko, da se s to vodo zamore vsa sprednja okolica zemljišč namakati. Tedaj dobilo je to novo katoliško nemško društvo osobito imenitno zemljo v posest. Tukaj je Jezus tri leta javnega svojega življenja in učenja naj več bival; tu je bila ribiška ladijostaja sv. apostola Petra in družih sv.

apostolov; tu storil je Gospod mnogo čudežev; tukaj je apostolu Petru zročil naj višji oblast čez svoje ovce in jagnjeta; v bližini je rojstna hiša, kraj, pervaka apostolov, sv. Petra; nedaleč so gore: pomnoženja kruhov, 8 blagrov, prikazanja Gospodovega po vstajenju od smerti apostolom, učencem in mnogim vernim i. t. d. Tukaj bode društvo „Palestina“ pozidalo hiše Božje in naselilo kat. nemške družine. Ti presv. in imenitni kraji iz Kristusovega življenja pred smertjo in po Njegovem častitem od smerti vstajenju ob jezeru Genezaret so pa tudi naj bolj zapuščeni, — zvan jedine cerkve sv. ap. Petra v Tiberiji pri jezeru ni nobenega svetišča s cerkvijo na mnogobrojnih presv. Jezusovih krajih ob jezeru in po okolici.

Toraj prav očitno je, da se katoliški svet in milijone katolikov premalo zanima za tako svete kraje. Za kraje, v katerih je živel, učil, čudeže delal, dobrote delil, terpel in umerl, svojo kri za nas prelil, od smerti vstal, nas odrešil učlovečeni večni Bog Jezus Kristus. Premalo se pečajo za zemeljsko domovino Boga-človeka in Njegove deviške Matere Marije, za domovino zemeljsko sv. Jožefa, sv. očakov, prerokov in apostolov, za presv. kraje, kjer je zibelka stala naši sv. veri in naši materi sv. kat. Cerkvi, kjer se je vzgojila in zrastle in se od tod preko zemlje razširila. Ako se bode ta presv. zemlja in najsvetejši kraji na zemlji v némar puščali od katolikov; bodo razkolniki, protestantje in judje vse zavzeli, in lahko si mislite, kako bode za katoliško reč in cerkev potem tukaj?! Toraj blaga, velekoristna in sveta je naloga društva „Palestine.“ Se vé, da to društvo je katoliško-nemško pruskih zveznih deržav in se zavzimalje za katoliško stvar, ob enem pa tudi za nemško narodno stvar, za naseljevanje kat. nemških družin iz nemških zveznih deržav. Kar imajo prav. Ipak bi lepo in kerščansko bilo to prvo velekoristno katoliško nemško podvzetje od vseh strani podpirati; tudi katoliki iz Avstrije, Nemci in Slovenci, naj bi v kerščanski ljubezni pomogli temu mnogopomenljivemu podjetju. Kdor hoče, kaj več znati o tem društvu „Palestini“, naj si naroči: „Palästina-Blatt.“ Vierteljahresschrift des Palästina-Vereins der Katholiken Deutschlands. Druck und Verlag von Albert Jacobi et Comp. in Aachen, za celo leto 75 „vinarjev.“ Vorstand des Palästina Vereins Landrath z. D. Janssen, Vorsitzender in Aachen.

(Konec prih.)

Preces post Missam festo Nativitatis D. N.

I. Ch — Episcopus S. Hippolyti nuper quaesivit quando preces post Missam festo Natalis Domini, sacerdote bis vel ter celebrante, recitandae sunt. Dubia sua sic exposuit:

Beatissime Pater! — Quod preces iussu Sanctitatis Vestrae in omnibus orbis ecclesiis post privatae Missae celebrationem flexis genibus recitandas attinet, inter plures orta est quaestio: num festo Nativitatis D. N. I. Ch. a sacerdote tres Missas celebrante preces istae etiam tunc, quando post primam, aut secundam Missam non disceditur ab altari, post unamquamque Missam peragendae sint? an vero sufficiat, si dumtaxat peragantur quoties ab altari disceditur, sive discessio post primam Missam sive post secundam, aut demum post tertiam fiat?

Hinc est, quod ad Sanctitatis Vestrae pedes humiliter provolutus episcopus Sancti Hippolyti ad

precatur, ut per benignissimum responsum ad explendam Sanctitatis Vestrae intentionem et servandam in sua dioecesi conformitatem omnis tollatur dubitatio.

Sacra Rituum Congregatio suprascripto dubio ita respondit: Negative ad primam partem: Affirmative ad secundam.

De residentia Parochi. — 1. An parochus villae, in qua non est alius sacerdos, etiamsi nullus infirmatur, sine episcopi licentia gratis ubique concedenda abesse possit a parochia per duos vel tres dies, nullo idoneo relicto vicario?

R. Negative.

An saltem abesse possit a mane usque ad vespervas, et quid si hoc semel in hebdomada evenierit?

R. Affirmative, dummodo non sit die festo et nullus adsit infirmus, et raro id in anno contingat.

An parochi viciniore, actu exercentes curam animarum, possint invicem se substituere?

R. Negative, si id fiat sine licentia ordinarii.

Prošnje uslišane od Marije Pomočnice Boskove.

Vspreh dobrega beri'a.

Jaz ubog delavec želim očitno razglasiti milost, katero sem prejel od presv. Device Marije, pomočnice kristijanov.

Imel sem hudo bolezen, da bi bil skoro zblaznil. Nisem imel več miru ne po dnevi ne po noči. Zdravniki mi niso mogli pomagati in bolezen je prihajala čedalje hujša in strašnejša. Svetovali so mi opraviti razne pobožnosti v čast presv. Pomočnice, toda jaz nesrečni se nisem zanje menil, temuč sem jih še celo zasmehoval, in zaničeval svete osebe in reči.

Tu mi pride neki dan v roke majhna knjižica o češčenji in opravilih k Mariji presveti pomočnici, katero mi je poslala ena mojih sorodnic. Radoveden sem jo odperl, in pričel prebirati takó goreče molitvice do Nje, katera je edina tolažnica in pomočnica slabih in revnih. Čutil sem se ginjenega. V duhu sem si predstavil veliko nevarnost, da zdaj že utegnem skoro umreti. Zdelo se mi je, da pri postelji vidim jokati svoje štiri otroke in njihovo ubogo mater z najglobokejšo žalostjo. Predstavljal sem si največjo revščino, v katero bi zašla meni draga bitja, za ktere sem jaz edini pridobival vsakdanji kruh.

Ti moraš živeti! šepetala mi je neprenehoma na uho ista misel. Zato sem se vdal navdajanju in s spremenjenim srcem sem se zatekel k Mariji Pomočnici in jo goreče prosil, naj ima usmiljenje z menoj, naj mi dodeli ljubo zdravje, in ne zaradi mene, temuč zaradi soproge in otrok, katerim sem edina podpora.

Velika Božja Mati Marija ni uslišala samo moje prošnje, temuč mi je po največjem čudežu ozdravila tudi mojo dušo. Sedaj sem postal dober kristijan, berem rad pobožne bukve in dokler bom živel, ne bodem nikdar jenjal zahvaljevati se Mariji Pomočnici, katera je zame in za vse, kateri se k njej zatekajo, polna dobrote in usmiljenja.

Agliano Vercellese, 21. marca 1887.

P. Battista.

Katoličani v Bulgariji.

Povedala je zadnjič „Danica“ nekoliko o razkolnih grekih v Bosni, pogledimo tudi malo, kako delajo razkolni greki v Macedoniji, Bulgariji.

Preč. gosp. Gorlin, nekdanji profesor v velikem semenišču mesta Troyes, je močno zanimivo pismo pisal č. g. vodju šol na Jutrovem o priteznostih in napredovanju misijonskem v Bulgariji. Med drugim pripoveduje:

Mesca avgusta t. l. se je naš škof milgsp. Mladenov vernil iz Carigrada, kjer je bil tako dobro sprejet od sultana. Takrat je dobil prošnjo od osem vasí, ki enoglasno prosijo, da bi vse prebivalstvo bilo sprejeto v naročje sv. katoliške Cerkve. Predno jih je škof poterdil, so bile opravljene potrebne formalnosti. Monsignor je sprejel prošnjo: družinski glavarji so se očitno odrekli razkolstvu; tako so se odpovedali šizmi tudi razkolni duhovni vsake vasí, in unija, zedinjenje je bilo oklicano.

Toda razkolni greki niso ljudje, da bi se dali premagati brez upora, in za boj so jim dobri vsi kakoršni koli pomočki. Dobro so vedeli, da povernitev teh osem vasí je bilo le začetek tega djanja. In res, množica družih vasí je že s hrepenenjem čakala, da nasleduje prvi mali trumi.

Greki so na to sklenili, da po vsaki ceni hočejo zabraniti to gibanje, in ker niso mogli z lepo nič opraviti, so poskusili s strašilom. Zarad varnosti so premerili svoje moči, zbrali si za bojišče naj manjšo vas Ramence, ki se imenuje tudi Ramên ali Ramel, in ima kacih 30 hiš, ter 250—300 prebivalcev.

Ta vas se je bila pokatoličila enoglasno. Toda v celem družbinstvu so sicer hrabri, določni, ki vedó, kaj hočejo in se ničesar ne bojé v svojem obnašanji; so pa tudi slabi, omahujoči, ki se ravnajo po družih; nahajajo se tudi judeži, in greki so res našli enega, ki so ga z obetanjem denara zavlekli na svojo stran. Odsihdob je ni malopridnosti in zopernosti, ktere bi greki ne bili počenjali temu dobremu ljudstvu: tu so bile brez prenêha nove tožbe, ovajanja pri policiji, krivični zapori; zakaj na Turškem razkolni škofje imajo pravico v zapor devati svoje župljane iz vsake kakoršne koli pretveze. (Slišite Podražani!) Omahujoči so pričeli iz strahú manj očitno se kazati za katoličane, ob kratkem, vstali ste dve stranki: ena, narbolj številna, katoliških bojnikov, ki so pripravljene rajši vse terpeti, kakor pa v razkolstvo se poverniti; druga pa, še neodločna, tistih, ki se dajo voditi izdajavcem, in ktere je bolj strah kakor pa obljube obderžal na drugi strani. Od tod tedaj so bili potem vsakdanji dotlej boji, da so greki zopet zase oklicali cerkev, z vso vasjo, ki je bila poprej prestopila med katoličane.

Neki dan pride namestnik greškega škofa kakor pooblastnik v vas, spremljan od šest vojakov. Da ulomiti cerkvene vrata, gre do tabernakeljna, uzame sv. Hostijo in jo ven verže! Potem reče pred-se pripeljati vaškega predstojnika, ukaže štiri izmed njih s sabelnim ploskom tepsti, in zažuga naj hujši strahovanje, ako se bodo še dalje, kakor je rekel, proti sultanu puntali! Ko se je vernil v Jenidjé, si je pa nogó zlomil gredé po stopnicah, in vse ljudstvo je v tem videlo strahovanje od Boga.

Naši ubogi katoličani si ne upajo več zbirati se po dnevi v cerkvi in pridejo po noči k sv. maši

o praznikih. Neke dni pozneje vidijo dva človeka vrinuti se v cerkev, ki sta bila oborožena z gorjačo in se zaženeta prav v svetišče, kjer je duhoven maševal, in začneta ga pri oltarji pretepati; potem zbežita, predno so kmetiški ljudje, omamljeni od tolike prederznosti, zavedeli se, da bi bili mašniku hiteli na pomoč. Kmalu pa so se katoličani oserčili od sterčenja, hité k vratam jih pregradit. Razkolniki, še bolj prederzni od napada onih dveh, grabijo po cerkvenih stolih, iščejo duri ulomiti, drugi pobijajo okna s kamenjem, mečejo, kar jim je pri rokah, na ljudstvo, na ženske in otroke v cerkvi. Sv. daritev je pretergana, svetilke pogašene od kamenja. Razdraženi katoličani zbežé iz cerkve, tekó domú in se vernejo oboroženi, kakor kdo more, in odpodé napadnike s hudimi ranami.

In kakošen je bil konec, kakošna pravica? Greški razkolniški škof je tožil katoličane, in zapert je bil njih predstojnik!

Pa ni še dosti krivic. Ravno tisti razkolni škof je zatožil katoličane, da bi radi oklicali samostojnost (neodvisnost) Bulgarije in Macedonije.

Tako preganjajo katoličane razkolni greki v Macedoniji! Lepe brate in popolibrate tedaj bi dobili katoličani, kteri bi nespremišljeno odpadli od prave vere in prestopili v tako imenovano pravoslavje, to je, k razkolnim grekom. (Konec nasl.)

Razgled po svetu.

Trapisti v Natalu. O pričetku l. 1883 vstanovljenega trapistovskega samostana v Natalu, Marianhill, poročal je o svojem času tedanji prečastiti g. opat, p. Francišek. Kaj je vse nastalo iz teh malih začetkov, v tej kratki dobi 7 let, pripoveduje nam p. Courtois S. J., predstojnik misijonov ob dolnjem Zambezi-ju, kateri je obiskal to naselbino trapistov o svojem potovanji iz Tete do Predgorja dobrega upanja.

Iz „Durban-Natal-a“, tako piše misijonar, „pripeljala nas je železnica v Pinetown (r. Panjtaven). Pokrajina je brežuljkasta, dolge verste gričev zapi- rajo razgled. Veliki, krasni nasadi banán in ananasov razveseljujejo na obéh stranéh okó popotniku; neštete čede goveje živine, kóz in ovac pasejo se po zelenih senožetih. Od Pinetowna šli smo peš proti poldrugo uro oddaljenemu samostanu (Mariannahillu), ki je obdan od gorá na precejšni višini. Beli leseni križi, napravljene zdaj pa zdaj na verhu kacega drevesa, kazali so pot do opatiije. Ko smo prehodili kacih pet ali šest dolinic, prosterlo se je neutegoma nam pred očmi, visoko, mogočno, na gorski pečini stoječe poslopje, ki gospoduje nad celo široko ravnino. Pospešili smo korake, kajti treba je bilo iti še precej dolgo navkreber. Počasi smo prišli čez obdelana zemljišča; premnoge čede so se pasle po pašnikih; vozovi z visokimi kolesi, naloženi z gnojem, so se pomikali sem in tje. Kopica mladih, korenjaških Kafrov in šest velikanskih volov s širokimi rogovi bilo je pri delu.

Prišli smo do razpotja, kjer se je dvigal spominski križ. Na desni strani ob pečini hriba verstila se je množica hišic, zidanih v angleškem zlogu, nizka poslopja iz opeke, pokrita s streho iz cinka, ki se

je svetila v solnčnem svitu. Nevedoči, je-li to kaka naselbina ali pa samostan, vprašali smo, kaj in kako? Odgovorilo se nam je, da je to v resnici samostan trapistov. Veliko, pravilno zidano poslopje, gori na višini, bil je vstav redovnic, ki so prišle senkaj iz Evrope, da se posveté misijonu med Kafri.

Opat Frančiška pa, škoda, nismo dobili doma, ker je bil še več mescev na potovanji po Evropi. Mesto njega nas je sprejel preč. subprijor p. Jožef ljubeznjivo kot stare znanca. Med tem ko nam je razkazoval posamezne delavnice, tiskarno, šolske prostore, spalnice, kopališča, kapelo, kapiteljsko dvorano in vert, pripravil se nam je obilen in izversten zajutrek, katerega smo tudi dobro porabili. Eden novincev nam je stregel, ter je opravljal to s tako ljubeznjivim smehljanjem in s toliko skerblijivostjo, kakor da bi stregel angeljem, aii pa našemu Gospodu samemu. Po obedu zapisali smo imena v veliko knjigo za ptujce, katera hrani imena vseh onih, katerih noga je kedaj zadela na ta kraj mirú in blagoslova.

Navzoči smo bili tudi pri glasbeni poskušnji, ki je bila ravno takrat. In nismo se malo čudili, videči, da so dobri trapistje tudi mojstri na vijolinu, v flavti in drugih godbenih inštrumentih, ki so veselo zveneli med spremljevanjem harmónija. Posebno veselje napravila nam je mala predstava, obstoječa iz deklamacij, berilnih vaj in petja, katero so nam priredili kaferski otroci samostanske šole. Čudil sem se, ne pričakujoč tolike gotovosti, samosvesti in veselosti, s katero so otroci nastopali. Svoje molitve so jasno izgovarjali in lepo v kaferskem in angleškem jeziku, da je bilo veselje jih poslušati. Prav lepo so peli tudi precejšnje število kaferskih, angleških, nemških, latinskih in celo francoskih pesnic. Zlasti pa so dale šolske deklice, katerih je vseh skup kacic 80, lep izgled pobožnosti, ročnosti in lepega obnašanja. Ko smo došli in odhajali iz šolske sobe, pozdravile so nas soglasno in na glas s priserčnim pozdravom: *Laudetur Jesus Christus*. (Hvaljen bodi Jezus Kristus.)

Med tem je jeden samostanec pripeljal majhen voziček, ter nas povabil, da naj malo pregledamo samostansko posestvo. Med drugim šli smo pogledat kamenolom na hribu in mlin v dolini, kjer velik od priročnih menihov napravljen kamenit jéz lovi vodene nalove.

Zemljišče, spadajoče k Marianhill-u, ne obsega celih 12,000 angleških oralov; v resnici krasno posestvo. Samostan ima prelepo lego in obdajajo ga labno dvigajoči se griči. Tu se prav lepó vidi, kaj more vse napraviti s poljedelstvom se pečajoči red, kateri soglasno združuje molitev in ročno delo. Kajti vedeti morate, da vam nisem še ničesar povedal o cestah, mostovih, vodovodih, prosekah, nasipih, vodotočih in drugih izverstnih napravah za zboljšanje poljedelstva in zdravstvenih razmér, katere pričeli so ti neutrudljivi in umetni menihi pod vodstvom energičnega P. Frančiška, in so v malo letih s čudovitim vspehom dokončali. V naslednjem času zidala se bode nova opatija na najvišjem verhu griča, in Marianhill se bode potem mogel meriti z najlepšimi evropejskimi samostani cistercijenskega reda.

Ko smo se vernili, pripravljeno je bilo že izverstno kosilo. Po obedu smo se poslovili z dobrimi menihi in se odpeljali na vozu nazaj v Durban. — Tako pripoveduje P. Courtois. (Dalje nast.)

Kratki časniček. Na Dunaju imajo novega župana, liberalnega dr. Prix-a, ki jo je precej zadromljal zoper versko šolo! Dober ték po večini katol. Dunaju! — Laški kralj je z govorom pričel obojno zbornico, ter vedel veliko govoriti, pa blezo malo povedati o laški velikosti in o laškem napredvanji (v čem?). — Francoski poslanec katoličan Chesnelong je nasvetoval, naj se prepové ženam nočno delo po tovarnah; toda „messieri“ so ta človekoljubni predlog zaverгли s 125 glasovi proti 110. V Schongav-u na Bavarskem je gostilničarica Reza Greif darovala 20 tisuč frankov za vstanovo malega samostančka pri božjepotni cerkvi sv. Križa. — Varite se skaženih jedí! V Gammerting-u na Hohenzollerskem je več ljudi zbolelo vsled vživanja skaženih klobás in dva sta vsled tega umerla, izmed teh oče osmerih otrók. — V Danciku na Pruskem je bil neki katolišk pomočnik prisiljen pri svojem protestanškem mojstru v praznik Vsih Svetnikov delati: plačo, 2 marki 80 vinarjev, pa je daroval Bonifacijo-Albertovemu misijonu. — Čevljarsko mesto Lyun v amerik. državi Massachusetts je pogorelo; čez sto čevljarskih tovaren je pokončanih, 160 družin je brez stanovanja, 8000 ljudi brez dela. — Velika norišnica amerik. v Blackfootu je pogorela; osem zmešanih je konec storilo. — Na morji je nevarno: Stetinska barka „Germania“ se je razbila; kapitan in 8 mornarjev je utonilo, prvi kermar in 4 mornarji so se rešili. — V Laasbergu na (Avstrijskem) so trije bratje Schwarzzi, katerih dva sta duhovna, tretji doktor zdravilstva, na lastne stroške zidali zalo hišo za ubožne in bolne. — Škofovska konferenca na Dunaju je menda imela 5 pripravljavnih, 57 sekcijskih sej, 9 polnih shodov, tedaj v vsem 41 sej. Vdeležilo se je 25, oziroma 26 škofov in 3 namestniki. — V Boni je pruska vlada tri katoliške bogoslovce pograbila k vojaštvu! Eden izmed njih ima že manjši redove. Pri takem terdoserčnem početju je pa nemški cesar v Bratislavu knezoškofa povabil h kosilu. — Na Kitajskem je zopet v veliki povodnji potonilo nad 1000 ljudi. „Bog nas vari velike vode,“ pravi pregovor.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec december (gruden).

a) Glavni namen:

Oznanovavci sv. evangelija.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Kon-c.)

Enaka, kakor angelju, se godi tudi oznanovalcu evangelija. Le ta razloček je, da si ne more na tak nenavadni način, kakor angelj, pridobiti vere; a odstraniti in pobiti mora tudi on dvome, pomislake, ugovore, nevéro in njene izjave z množico krepkih dokazov za svoje poslanje in za verjetnost tega, kar oznanuje. Za to pa mora biti Gabrijel, t. j., moč Božja; on mora pred Bogom stati ter si svest biti moči in važnosti svojega poslanja, in zato nastopiti s častito ponižnostjo, z mirno gotovostjo in z dušno vse premagavno močjo čustev, nadjaje se božje pomoči. On mora sam biti prepričan, da uči zares v imenu Očeta, Sina, in svetega Duha, da

govori v imenu ene, svete, katoliške in apostolske Cerkve; on mora o dokazih za svoje poslanje z vse premagavno močjo govoriti, kakor tak, ki ima oblast. Tedaj oznanovalec sv. evangelija ne bo pogrešal potrebnega spoštovanja, ne serčnosti, ne vse za seboj silečnega navdušenja, ktereга tudi poslušalec deležen postane. Če tudi jih še potem mnogo ostane v zmoti, jih je vendar vkljub temu mnogo, ki pridejo in reko in pripoznajo: „Besede večnega življenja imaš.“ Takih oznanovalcev sv. evangelija je vedno mnogo bilo, in tem več, kolikor bolj se je zarad njih, za nje in od njih molilo.

Sevéda doni iz ust tacih pridigarjev božja beseda večkrat kakor „terdo govorjenje,“ a le njim, ki ne marajo pomisliti, iz kako velicega zla da jih je rešilo božje usmiljenje, in pred kako grozno nesrečo da se morejo obvarovati, če hočejo v prihodnje vsaj zapovedi božje spolnovati.

Slednjič se tudi vsako „terdo govorjenje“ spremeni v obljubo večnega življenja, v klic: „Upajte v Gospoda,“ in če „mnogi pravijo: Kdo nam pokaže (prihodnje) dobro? tedaj odgovarjajo oznanovalci sv. evangelija: „Nad nami je luč obličja našega Gospoda, veselje nam je vlil v serce; v miru hočem počivati, v upanji me je vterdil.“ (Ps. 4.) To terdno upanje, ta veseli mir, ta serčna veselost, ta luč od zgoraj bo sad molitev, ktere molimo za oznanovavce sv. evangelija. A pri tem glejmo sami, da ne bomo samo poslušavci, ampak tudi spolnovavci besede božje.

b) Posebni nameni:

17. S. Sturmin. Hesensko. Več samostanov in njih vzgojevališč. Več odpadlih.

18. S. Vunibald. Eichstädtška škofija. Društvo sv. Bonifacija. Stiskani in hudo skušani.

19. S. Favsta. „Duhovni in obhajilo“ Pogostneje prejetanje ss. zakramentov. Več sirot in na pol sirot.

20. Ss. Liberat in Bajul. Poterpljenje v terpljenji. Preganjani in obrekovani. Mnogo jetnikov. Na duhu bolni.

21. S. Tomaž ap. Edinost v boji za dobro stvar. Zatrenje veri sovražnih časopisov in knjig. Več nevéreecv in dvomljivcev.

22. IV. adventna nedelja. S. Demetriji. Rusovsko. Pripravljanje podlage za dušno pastirsko delovanje. Več gorečih duhovnov.

23. S. Hartman. Briksenška škofija. Vstavi kerščanske usmiljenosti. Več revežev in pohabljenih.

(Konec nast.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. —

V velikih tiskah in zadregah obrača se nekdo z velikim zaupanjem k N. lj. G. presv. Serca za pomoč. Zraven pa še priporoča svojo hčer v Marijino varstvo. — Neka žena goreče priporoča svojega pijančevanju in zapravljanju vdanega moža, družbi N. lj. G. v molitev za spreobrnjenje in poplisanje.

Listek za raznoterosti.

Od dijaške mize. Komaj je odrinjenih čez 160 gld. od 110 oseb v dijaško kuhinjo samo, veliko pa še posebej in za druge šolske junake za mesec listopad: že z veliko naglico beži naprej tudi mesec gruden, kakor bi se mu kdo ve kako mudilo, da bi ministru zopet pobral, kar bo „Danica“ prikoledvala, ali pa še več. Res je potreba posebnega blagoslova božjega zlasti tudi, ker se bo jel kmalu približevati konec prvega šolskega semestra, je potrebna tudi pomoč dijakom, da bi dobro opravili v šoli: zato bode do ss. 3 Kraljev vsako sredo 7¹/₂ (ali pri kakem zadržku v četrtek) sv. maša pri Naši ljubi Gospej za dobrotnike — žive in mertve — po znanem namenu (namreč za uslišanje naj gorečnejših želj dijaških dobrotnikov), in tudi za naše dijake, da bi prvo polletje srečno zveršili. V ta namen morajo moliti tudi mladenči pri teh ss. mašah.

S Tersata. (Šeststoletnica.) Leta 1891 dne 10. maja bo 600 lét, kar se je začela božja pot na Tersatu. V ta namen je eden častivcev M. D. sestavil hervaški spis, ki bo izdan ob priložnosti, ako Bog dá. Ker so pa ti kraji nekđaj spadali pod Kranjsko, ker vsako leto trumoma in v obhodih prihaja Notranjcev, Kočevcev, Dolenjcev, ki so vsem na spodbudo, ter se jim tudi slovenski pridiguje, zato si je omenjeni gospod namenil zgodovino te božje poti, in kar njo zadeva, t. j. cerkev in samostan, tudi Slovencem opisati v našem listu, in če mogoče tudi v slovenščini obelodaniti. To vse, se vé da, bode Danici in čitateljem posebno vstrezalo in serčno zahvalo naznanjamo že naprej. Burjo imamo silno, pravi, da smo pravi prepisniki. Mraza je tudi precej; in ti kameniti ljudje hodijo še bosí. Siromaštva in bede dosti povsodi; ljudstvo tarná pod mnogimi bremení.

Od Gorenjskega jezera v severni Ameriki piše velečast. gosp. misijonar Jožef Zalokar v „Slovenca“ med drugim, da so ondi dozidali novo škofijsko cerkev in prenesli v njo truplo ranjcega škofa Friderika Baraga (od kod?). Minulo je blezo že okoli 20 lét, kar je umerl. Telo, kakor piše, je še dobro ohranjeno, oči so se nekoliko uderle in na ličnih stranéh kaže se plesnoba. (Tako ohranjeno čez 20 lét, to je kaj posebnega.)

Duhovske spremembe.

V Kerški škofiji. Dobila sta duhovniji čč. gg.: Luka Verovšek Vis. Bistrice, in Jak. Seebacher Apoče; premesčena čč. gg. Dragot. Rous iz Št. Janža na m. v Šmihel pri Plib., in Jan. Konradi iz Nem. Kaplje v Št. Janž. Novomašnik č. g. Jož. Feher gre za kapl. v Himmelberg. Razpisane so duhovnije: Timenica, Zweikirchen in St. Walburgen, do 28. grud.; Dobrije, Grades in Weissenstein do 31. grud. do 18. pros. 1890.